

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kuntien järjestämisvastuu

Lokakuu 2022

Minna-Marja Jokinen

 TE-palvelut 2024

Järjestämisvastuu sisältö

- Järjestämisvastuu tarkoittaa kuntalain mukaan vastuuta järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Järjestämismvastuulliset tahot

- Järjestämismvastuu edellyttää 20 000 asukkaan työvoimapohjaa
 - kyse lakisääteisestä yhteistoiminnasta: vastuukuntamalli tai kuntayhtymä
 - maantieteellinen yhteys, työssäkäynnin toimivuus, kielellisten oikeuksien toteutuminen, riittävät resurssit
- Kuntien yhteistoimintarakenteiden syntyminen varmistetaan valtioneuvoston viimesijaisella päätösvallalla (ns. perälautasääntely)
 - Yhteistoimintasopimukset olemassa 31.10.2023 mennessä

Valtioneuvostolla päätösvalta poiketa kriteereistä

- Valtioneuvosto voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen järjestämisvastuulliselle taholle asetetuista kriteereistä
 - Saaristoisuus, pitkät etäisyydet
 - tarpeen suomen- tai ruotsinkielisten asukkaiden kielellisten oikeuksien tai saamelaisten kieltä ja kulttuuria koskevien oikeuksien turvaamiseksi
 - työllisyysalueen muodostaminen edellyttäisi useamman työssäkäyntialueen yhdistämistä; tai
 - poikkeusluvan myöntäminen on alueelliset, palvelujen järjestämistä koskevat ratkaisut, palvelujen tarve, palvelujen kustannukset sekä muut palvelujen järjestämiseen liittyvät tekijät huomioon ottaen muusta erityisestä syystä perusteltua

Lisäksi edellytyksenä on, että kunta tai työllisyysalueen muodostavat kunnat ovat osoittaneet riittävät taloudelliset ja henkilöstöressurit työllisyyspalvelujen järjestämiseksi eikä alueen sekä muun työllisyysalueen palvelutaso poikkeuksen seurauksena merkittävästi heikkene.

Palveluiden tuottaminen ja viranomaistoimivallan käyttö

- Järjestämisvastuun tulee kokonaisuutena olla selkeästi joko yksittäisellä kunnalla, vastuukunnalla tai kuntayhtymällä
- Palveluiden tuottamisen perussäätely on kuntalaissa
 - HE:ssä täsmennetty: otettava huomioon yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien toiminta, työllisyysalueen väestörakenne, asiakkaiden palvelun tarve sekä muut palvelujen antamista koskevat olosuhteet.
- Kuntalain lähtökohtana on, että viranomaistoimivaltaa käyttää järjestämisvastuussa oleva
 - Esitetään poikkeusta kuntalain pääsääntöön: viranomaistoimivaltaa voisi täsmällisesti määritellyissä tehtävissä siirtää esim. yhteistoimintasopimuksessa mukanaan oleviin kuntiin tai toiselle alueelle -> täsmällinen sopiminen välttämätöntä, otettava huomioon perustuslain säännökset julkisen vallan käytöstä